

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 66 (6783)

• Sestdiena, 1997. gada 6. septembris

• Cena Ls 0,16

Katra mācību gada sākumā notiek skolu tarifkācija – skolotāju slodzes, likmes, algu noteikšana, mācību plānu apstiprināšana. Pirmās uz tarifkāciju parasti pieteicas abas lielākās rajona lauku pamatskolas – Rožupes un Galēnu. Šonedēļ tarifcētas 14 pamatskolas.

● Attēlā: Rožupes pamatskolas direktores vietniece mācību darbā Ināra Litauniece un skolas direktore Aloīda Rimicāne sastāda pedagoģisko darbinieku tarifkācijas sarakstu.

J.Silicka foto

Šajā mājā kādreiz bija kompartijas rajona komiteja, bet tagad te saimnieko bērni, arī bērnu mūzikas skolas audzēkņi. Intervija ar skolas direktori Santu Karīnu Ošu

3. lpp.

Preiļu pilsētas dome noslēgusi līgumu par Ļeņina pieminēkļa pārdošanu par 4000 latu pircējam no Lielbritānijas.

2. lpp.

VĒL ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

- ▼ Cik silti būs ziemā preiļiešu dzīvokļos? → 2. lpp.
- ▼ Likums par lauksaimniecību nedarbojas → 2. lpp.
- ▼ 1. septembra atskaņas rajona skolās → 4. lpp.
- ▼ Apbalvojumi pedagogiem → 4. lpp.
- ▼ Kārlis Ulmanis un Latgale → 5. lpp.
- ▼ Muzejs aicina uz izstādēm → 5. lpp.

Latvijas Zemnieku federācija aicina uz piketu

Lauku ļaudis!

Sakarā ar smago situāciju lauksaimniecībā un graudu tirgū Latvijas Zemnieku federācijas valde aicina piedalīties piketā pie Saeimas nama šī gada 10. septembrī pulksten 8.00 visus lauksaimniekus, kuri ir spējīgi un ieinteresēti aizstāvēt savu ražošanu un dzīves veidu laukos.

Latvijas Zemnieku federācijas valde

Šo LZF aicinājumu lūdzām komentēt lauksaimniecības konsultāciju centra vadītāju Silviu Dreijeri.

— Tas ir iznīcuma solis. Zemgalē, kur ir lielas zemnieku saimniecības, kur lauksaimnieki nopietni domā par savu attīstību, šī gada graudaugu ražas realizācijas problēmas ir tik aktuālas, ka tiek lūgta visu Latvijas novadu zemnieku palīdzība un līdzdalība.

Pavasara sējai zemgalieši ņēma lielus kredītus, cerot uz to, ka rudenī pēc ražas novākšanas naudu atdos. Tagad bankas prasa atdot aizņēmumus, bet labības kombināti graudus nepieņem un naudu nemaksā, bet vairāki ir pat lauzuši līgumus ar zemniekiem. Līdz ar to pēdējiem rodas zaudējumi banku procentu dēļ.

Tāpēc Zemgales novada zemnieki, kuri pulcējās Jelgavā uz ārkārtas sapulci, pieņēma šo aicinājumu un lūdz arī Latgales rajonu zemniekus piebiedroties piketētājiem.

— Vai Latgalē situācija labības tirgū ir tikpat bēdīga?

— Šonedēļ man bija telefoniska saruna ar «Daugavpils dzimavnieka» pārstāvjiem. Viņi informēja, ka uzņēmums ir saņēmis bankas kredītu un jau šonedēļ sāk maksāt par nodotajiem graudiem. Tagad samaksāšot vismaz piecdesmit procentus. Priekšroka tikšot dota tiem, ar kuriem kombināts jau pavasarī bija noslēdzis līgumus. Taču neesot pamata uztraukties arī pārējiem. Piemēram, tiem zemniekiem, kuri uzņēmumā nodevuši nelielu daudzumu graudu, samaksāšot uzreiz pilnā apjomā.

Graudus «Daugavpils dzimavnieks» joprojām iepērk. Visvairāk — miežus lopbarībai un pārtikai. Sākta arī auzu iepirkšana.

L.Kirillova

«Karstais telefons» — 21301

No ļoti smagām ģimenes problēmām ar pusaudžu iznīcītu un bezcerību līdz konfliktam ar mammu par ģērbšanos, nesaprašanās ar skolas biedriem un raizes par veselības saglabāšanu, šādas un tamlīdzīgas lietas pirmajās darbošanās dienās ir nācies uz klausīt «Karstā telefona» organizētājiem Preiļos.

Pilsētas skolās, darba vietās izvietoti «Karstā telefona» numuri, pie tā dežurē organizācijas «Glābiet bērnu», daudz bērnu ģimeņu biedrības rajona nodaļu pārstāvji. Otrs jautājumu loks, ko risināt palīdz «Karstais telefons», ir patērētāju interešu aizsardzība, arī šīs organizācijas pārstāvji dežurē pie šī telefona. Iedzīvotāji zvina par īres, komunālajiem pakalpojumiem. Atbilstoši sagatavošanai tiek pieaicināti juristi, psihologi un citi speciālisti.

«Karstais telefons» Preiļos darbosies visu septembri, darbdiņās no pulksten 16.00 līdz 19.00. Zvaniet — 21301.

L.Rancāne

Preiļieši piedalās Vienības velobraucienā

Šogad notika jau septītais Vienības velobrauciens, kurā piedalījās arī komanda no Preiļiem. 30. augustā vairāk nekā 200 dalībnieki nostājās uz starta līnijas, lai veiktu distanci Murjāni — Sēja — Ragana — Inciems — Sigulda, kopā 44 kilometri. Šoreiz mūsu komandai nepaveicās ar starta vietu un nācās startēt no pelotona (velosacikšu braucēju grupa) beigām.

Cikstēšanās iznāca sīva. Tomēr visa mūsu komanda veica distanci un finišā — Siguldas pils dārzā saņēma piemiņas medaļas. Jauztecis Alberta Čeirāna uzcītība, kurš savā vecuma grupā ieņēma trešo vietu ar rezultātu 1.37:02.

Patīkami, ka Vienības velobraucienā sāk piedalīties vairāk jauniešu, piesakās jauni dalībnieki. Visos iepriekšējos gados Preiļu komandā pārsvarā bija medicīnas darbinieki, taču šogad tajā bija vairāku citu rajona organizāciju un iestāžu — Preiļu ģimnāzija, Preiļu 1. pamatskola, zemessardze, «Unibanka» un citu pārstāvji. Domāju, ka turpmāk tā varētu būt rajona komanda.

Vienības brauciens tiem, kas ikdienā braukā ar velosipēdiem, ir lieliska iespēja pierādīt sev un citiem savu varēšanu.

Brauciena noslēgumā, kurā piedalījās Latvijas Valsts prezidents, Siguldas pilsētas mērs dāvāja speciālu balvu Preiļu slimnīcai kā viskoplāk pārstāvētajai komandai.

Starp citu, Preiļi ir vienīgā Latgales pilsēta, kuras vārds jau trešo gadu izskan Vienības brauciena apbalvošanas ceremonijās.

Protams, paldies Preiļu slimnīcai un «Unibankai», kas mūs atbalstīja. Visi braucēji pateicas arī Pēterim Kotānam, kurš visus šos gadus velosipēdistus aizved uz sacensībām un atpakaļ.

Arvīds Sondors,
Vienības brauciena Preiļu komandas organizators

Valsts parāds — 405 miljoni latu

Valsts kopējais parāds augusta beigās bija 405 000 000 latu. No tiem ārējais parāds — 231 545 000 latu, bet valsts iekšējais parāds — 174 178 000 latu liels, informē LR Finanšu ministrija.

Valsts ārējā parāda lielāko daļu veido parādi Pasaules Bankai — 65 484 000 Ls (28,28% no kopējā ārējā parāda), Starptautiskajam valūtas fondam — 59 297 000 Ls (25,61%). G-24 kredītu nomaksai būtu vajadzīgi 40 298 000 Ls (17,40%). Parāds Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai ir 17 413 000 Ls (7,52%), bet citi parādi 49 052 000 Ls (21,18%).

Valsts iekšējā parāda lielāko daļu veido no valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmju pārdošanas iegūtie līdzekļi — 141 525 000 Ls (81,25% no valsts iekšējā parāda) un valdības pārņemtās Unibankas un Latvijas Krājbankas parādu saistības — 32 653 Ls (18,75%).

«Dienas bizness»

Precizējums

«Novadnieka» iepriekšējā numurā publicētajā materiālā «Kāds būs jaunais mācību gads Līvānu zonas skolās» pareizi jābūt: «Līvānu 1. vidusskolā strādā 4 skolotāji ar maģistra grādu, 3 maģistratūrā mācās». Bibliotekāre S.Siliņa darbojas programmā «Bibliotēku automatizācija».

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks, Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese:

Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktoriem), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.

Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4700.

Pasūtījuma indekss 3033.

Preiļu pilsētas pašvaldības uzņēmums «Siltums» apkurina dzīvojamā fondu un piegādā siltumu arī dažādām organizācijām. 1997.-98. gada apkures sezonas nodrošināšanai izremontētas gandrīz visas katlu mājas, izņemot Pils ielā 74, kur tiek montēts jauns apkures katls, lai uzlabotu siltumapgādi.

Šogad vasarā veikts liels darbs siltuma izmaksu samazināšanai. Iekonservētas divas katlu mājas — Liepu ielā 22 un Viļānu ielā 2. Iekonservēšana tika panākta, uzbūvējot divus jaunus siltumtrases posmus, savienojot katlu māju Liepu ielā 22 ar katlu māju Talsu ielā 2 un katlu māju Viļānu ielā 2, pievienojot centrālajai katlu mājai.

Lai taupītu siltumu, katlu mājās uzstādīsim aukstā ūdens un siltuma skaitītājus. Skaitītājus iepirksim no zviedru firmas ABB. Preiļu iedzīvotāji, kuri vēlas uzstādīt siltuma skaitītājus, var griezties uzņēmumā «Siltums», tālr. 22520.

Šai apkures sezonai mazutu piegādās firma «Oviko», jo tā uzvarējusi konkursā, kuru bija izsludinājusi pilsētas dome. Parredzēts piegādāt tikai 2500 tonnas mazuta, kura būtu jāprietiek apkures nodrošināšanai pilsētā.

1997.-98. gadā apkures sezonā karstais ūdens netiks padots. Iepriekšējā sezonā

CIK SILTI BŪS ZIEMĀ?

plānojam izlietot 350 tonnas mazuta, bet izlietojam 800 tonnas, kas ir 2,4 reizes vairāk, nekā paredz normas, jo karstā ūdens patēriņš bija lielāks, nekā paredzējam. Kāpēc tad tiem, kas lieto karsto ūdeni un maksā, būtu jāmaksā vēl vairāk, bet tie, kas karsto ūdeni izmanto, bet nemaksā, slīgtu vēl lielākos parādos, kurus nekad nespētu nomaksāt? Ja karsto ūdeni padod, tad katrā dzīvoklī vajadzētu uzstādīt siltā ūdens skaitītāju. Par ūdens skaitītāju uzstādīšanu var interesēties Preiļu PPU «Atvars», tālr. 22654. Izrēķinot siltā ūdens faktisko patēriņu, ja tas tiks padots katru dienu, tad būtu jāmaksā 0,174 latu dienā vienam cilvēkam. Cik būtu jāmaksā mēnesī, var izrēķināt katrs.

Tiem pilsētas iedzīvotājiem, kuri maksā visu vasaru, sākot ar šī gada 1. aprīli, tarifs netiks paaugstināts, bet nemaksātāju kategorijai saskaņā ar pilsētas domes šī gada 13. marta lēmumu tarifs var tikt paaugstināts par 19 procentiem.

Cienītie nemaksātāji, lūdzu, izrēķiniet, cik no jūsu ģimenes budžeta būs klāt jāpiemaksā!

Cienījamie pilsētas iedzīvotāji, maksāt nevarētāji vai negribētāji! Jūsu parāds līdz šī gada 1. septembrim uzņēmumam «Siltums» pēc namu pārvaldes datiem bija 121 tūkstošus latu. Lūdzu, padomājiet, kā uzņē-

mums «Siltums» var nopirkt mazutu un veikt apkuri, ja ir tik liels parāds par jau paterēto siltumu?

Jaunā pilsētas dome atrada līdzekļus un sedza pašvaldības iestāžu parādus uzņēmumam par apkuri iepriekšējā sezonā. Šo naudu izlietosim iepirkta mazuta apmaksai, bet tās nepietiek visam vajadzīgajam daudzumam.

Uzņēmums «Siltums» kopā ar pilsētas domi ir atradis atrisinājumu kredīta procentu samazināšanai, jo pretim nāca Latvijas Unibankas Preiļu filiāles vadība un pārņēma kredītsaistības no Latvijas Kredītbankas, kur bija 17 procenti gadā. Jaunā kredītlīkne ir 11,7 procenti gadā. Tā mums ir neliela «atelpa» kredīta atdošanā situācijā, kad iedzīvotāji savus parādus sedz ļoti lēnām, bet dažī vispār par to pat nedomā.

Katru nedēļu otrdienās pilsētas domē izskata jautājumu par parādniekiem. Visi sola maksāt, bet prasa atlikt nomaksas termiņu.

Preiļu pilsētas iedzīvotāji! Lūdzu, sāciet maksāt, jo ne pilsētas domei, ne uzņēmumam «Siltums» nav liekās naudas. Ja parādi nebūs laikus nomaksāti, nākošās apkures sezonas var vienkārši nebūt!

A.Pizelis,
p/u «Siltums» direktors

Likums par lauksaimniecību nedarbojas

Latvijas Zemnieku federācijas ārkārtas valdes sēde, kas notika šonedēļ un kuras darbā piedalījās arī mūsu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere, bija veltīta jautājumiem, kas saistīti ar šī likuma neizpildīšanu.

Pagājušā gada 8. novembrī Saeima pieņēma un Valsts prezidents izsludināja «Likumu par lauksaimniecību». Pagājis gads, bet arvien biežāk izskan lauksaimnieku pretenzijas, ka likums nedarbojas.

Lai gan tika deklarēts, ka likuma mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības kā vienas no tautsaimniecības pamatnozārēm attīstību un noteikt ilglaicīgu lauksaimniecības politiku, šis mērķis ir un paliek nesasniegts.

Likums nav radījis priekšnoteikumus efektīvas lauksaimniecības politikas izstrādei pārejas periodam, lai palielinātu nozares konkurētspēju starptautiskajā tirgū. Neviens nav domājis par racionālu un daudzveidīgu lauku uzņēmumu attīstību, lai ražotu iespējami lētu, kvalitatīvu produkciju. Joprojām neatrisināta ir cilvēku nodarbinātība

lauku apvidos, īpaši Latgalē. Nav radīti priekšnoteikumi salīdzinājumā ar citām tautsaimniecības nozarēm nelabvēlīgo faktoru kompensēšanai lauksaimniecībā, radot tajā nodarbinātajiem līdzvērtīgas sociālās un ekonomiskās labklājības iespējas. Līdz šim nav priekšnoteikumu lauksaimniecības produkcijas tirgus regulēšanas pamatprincipu īstenošanai, kā arī valsts institūciju un lauksaimniecības produkcijas ražotāju pašpārvaldes organizāciju racionālai darbībai, nosakot to pienākumus un atbildību par lauksaimniecības politikas izstrādi un realizēšanu.

Ja viss iepriekšminētais būtu kaut daļēji paveikts, zemnieki justos daudz, daudz labāk. Pašlaik ir situācija, ka likums par lauksaimniecību ir vajadzīgs un aktuāls tikai un vienīgi zemniekiem. Bet Saeima un Ministru kabinets? LZP valdes ārkārtas sēdē izskanēja domas, ka nepietiek tikai ar zemnieku neapmierinātības izteikšanu Saeimas komisijām un MK, pašiem laucniekiem vajag pamatīgi izstudēt «Likuma

par lauksaimniecību» visus pantus. Un kad būs pilnīga skaidrība par to, kas tad netiek pildīts, visus priekšlikumus darīt zināmus Rīgas kungiem. Ja viņi paši nespēj tikt galā ar saviem pienākumiem, tad taču ir jāpalīdz!..

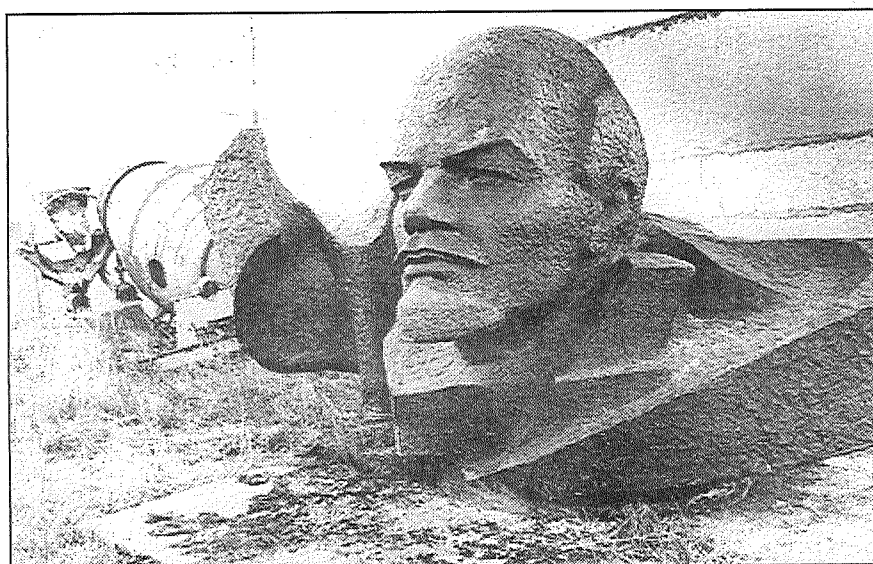
Nevar taču par normālu uzskatīt situāciju, ka Latvijas lauku un pilsētu ienākumi ir tik ļoti atšķirīgi. Nav normāli, ka lauksaimniecības pārstādes uzņēmumi (īpaši labības kombināti) slēdz ar zemniekiem līgumus, kas principā ir izdevīgi tikai pārstrādātājiem.

Nav normāli, ka dienās, kad jāsēj ziemāji, neviens pat aptuveni nevar pateikt, kādas būs nākamā gada graudu iepirkuma cenas. Pēc savas valsts zemnieku tīšas gremdēšanas izskatās tas, ka neviens Zemkopības ministrijas speciālists nevar pateikt, kādas ir perspektīvās graudaugu šķirnes.

Šādu jautājumu ir ļoti daudz. Un tos atrisināt valdībai un Saeimai var palīdzēt tikai paši zemnieki.

L.Kirillova

Kā komunisma ideoloģijas palieka kļuva par māksliniecisku vērtību

● Leņina «galva», 1991. gada augustā no pamata nocelta, vēl ir Preiļos, bet drīz, iespējams, tā atradīs «mūžamājas» Dānijā. J.Silicka foto

tūkstoša latu.

Jā... Ir gan tiem pārtikušajiem rietumniekiem dīvainības. Nēma un nopirka mūsu leņinekli, neskatoties uz to, ka daudzi Preiļu rajonā tik aizrautīgi pierādīja,

ka piemineklim nav gluži nekādas mākslinieciskās vērtības.

Ja kādam gadsies būt Dānijā, varēs aiziet ciemos. Ja vien īpašnieks atļaus...

L.Kirillova

Gandrīz visi sevi cenošie republikas centrālie preses izdevumi šovasar vismaz vienu reizi ir rakstījuši par «sensationālo» notikumu — Preiļu pilsētas dome nolēmusi pārdot Leņina pieminekli. Dažs nosodīja tādu lēmumu, dažs piekrita. Taču sludinājums ar visu fotogrāfiju bija nopublicēts. Kādi ir rezultāti?

Atbild Preiļu pilsētas domes izpildītājam Andrejs Jaunkalns:

— Uz izsoli ieradās tikai viens pretendents, kaut interesējušies bija vairāki. Noslēgts līgums, ka Leņina pieminekli pārdosim par izsoles sākuma cenu — četriem tūkstošiem latu. Tikko būsīm saņēmuši naudu, tiks parakstīts pirkšanas pārdošanas līgums.

— Kas ir noslēpumainais pircējs?

— Pircējs ir no Lielbritānijas. Bet pie mums bija ieradies viņa pārstāvis tepat no Latvijas. Taču «iljičs» nebrauks uz Angliju, bet gan uz Dāniju, kur atradīsies kādā privātkolekcijā. Kā mums pastāstīja pircēja pārstāvis, pieminekli atradīsies kādreizējā Austrumbloka valstu sev līdzīgo pieminekļu vidū. Tātad, tika atzīts par māksliniecisku vērtību.

Tiesa, pieminekļa transportēšanas ceļa izdevumi vien izmaksāšot ap pusotra

Mūzikas skaņās

◆ Saruna ar Preiļu bērnu mūzikas skolas direktori Santu Karīnu Ošu jaunā mācību gada sākumā

— Cik bērnu uzsākuši jauno mācību gadu mūzikas skolā?

— Pēc viena gada sagatavošanas klasē un pārējās mācību klasēs kopā ar lauku filiālēm mācīsies 184 bērni: Preiļos — 124, Aglonā — 25, Rudzātos — 16 un Pelēcos — 19. Uz jaunu sagatavošanas klasi pieteikušies 20 bērni. Kopumā mēs strādāsim ar vairāk nekā 200 bērniem, bet viņu skaits katru dienu mainās, jo vēl arvien nāk klāt jauni mācīties gribētāji.

— Kādam instrumentam bērni de-
vusi priekšroku?

— Vēl aizvien — klavierēm. Iemācīties spēlēt klavieres gribējuši ap 45% no visiem bērniem, pārējos instrumentus — apmēram līdzīgās daļās: vijoli, tautas instrumentus (akordeons, bajāns) un visa veida pūšamos instrumentus — flautu, mežragu, trompeti, trombonu utt., bet lauku filiālēs — atkarībā no tā, kādas ir iespējas: akordeons, klavieres, pūšamie instrumenti...

— Mūzikas skolā ir studija. Ar ko tā nodarbojas?

— Tā ir mūzikas studija tiem, kas grib mācīties tikai instrumenta spēli vai tikai mūzikas teoriju bez instrumenta spēles. Tā ir studija arī pieaugušajiem, bet patlaban nav gribētāju. Tomēr bērni (tie ir vecākie bērni), — nereti tādi, kuriem vairs ne tik ļoti gribas mācīties, — to izmanto. Atšķirībā no bērnu mūzikas skolas studijas absolventi nesaņem gata-
vības apliecību.

— Kā skola šodien izdzīvo?

— Finansiālajā ziņā vieglāk un labāk bija agrāk. Skolotāju algas bija lielākas, visi saņēma vairāk par 100 rubļiem. Bija arī lielāka diferenciacija atkarībā no pedagoģiskā stāža. Tagad mūsu skolotāju algas ir zemas — 50-60 latu. Ņemot vērā cenas un visas izmaksas, — tas nekas nav. Mēs jau tā palielinājām mācību maksu no 2,40 latiem uz 3 latiem mēnesī. Bet sagatavošanas klases un studija izmaksā vēl dārgāk, — tās darbojas uz pilnīgu pašapmaksu.

— Un kā skola apgādāta ar instrumentiem?

— Visi mūzikas instrumenti pirkti padomju laikos. Tagad labi instrumenti ir ļoti dārgi, — maksā simtiem un pat tūkstošiem latu. Kur lai skola ņem tādu naudu? Tāpēc jaunus instrumentus nevaram pirkt.

Mācību maksa sedz tikai siltuma, elektrības un komunālo pakalpojumu izmaksas.

Konkurss par sakoptāko kultūras iestādi

Uzsākot 1997./98. gada mākslinieciskās pašdarbības sezonu, rajonā tiek izsludināts konkurss «Sakoptākais kultūras nams, tautas nams un bibliotēka Preiļu rajonā».

Konkurss nolikumā paredzēts tautas namus, kultūras namus, bibliotēkas vērtēt pēc šādiem kritērijiem:

«Kultūras iestādes apkārtnē, iekšpusē, kārtība un tīrība. Telpu noformējums. Perspektīvās attīstības programma līdz pieciem gadiem. Sadarbība ar mikrorajonā esošām iestādēm un organizācijām: pagastu, skolu utt. Pasākumi 1998. gada sezonā. Mākslinieciskā pašdarbība. Bibliotēkās — apmeklējums, izsniegums, fonda papildināšana un atklāšana (izstādes), bibliogrāfiskais darbs (katalogi, kartotēkas). Paaudžu interešu ievērošana. Dokumentācija. Materiālā bāze. Informācijas stends.»

Lēmumu par uzvarētāju apbalvošanu

— Pastāstiet, lūdzu, par skolas pedagogiem.

— No pašiem pirmajiem skolas pastāvēšanas gadiem (mūsu skola dibināta 1964. gadā) pie mums strādā Lidija Grauze. Sākumā — amatu apvienošanas kārtībā, vēlāk un līdz šodienai pastāvīgi, uz pilnu slodzi, ir mūzikas teorijas speciāliste. Pasiņiedz solfedžo un mūzikas literatūru. No 1968. gada strādā Roberts Višķeris — metāla pūšamo instrumentu speciālists. Nedaudz vēlāk sāka strādāt Alberts Vucāns — mūzikas teorijas speciālists. Nodarbojas ar vokālajiem ansambļiem. Pagājušajā gadā Smiltēnē mūzikas skolu vokālo ansambļu skatē viņa vadītais ansamblis ieņēma otro vietu republikā. Noteikti jāmin arī mūsu skolas pirmais un ilggadējais (10 gadus) direktors Jānis Teilāns.

— Cik sen jūs pati strādājat mūzikas skolā?

— Kopš 1965. gada par skolotāju un kopš 1975. gada par direktori.

— Tā, droši vien, ir jūsu pirmā darba vieta?

— Nē, pirmā bija Sibīrijā. Dzimtajā pilsētā Liepājā pabeidzu Emila Melngaiļa mūzikas vidusskolu. Toreiz bija Vissavienības sadale. Un tā mēs, 11 cilvēki no Liepājas, aizbraucām uz Sibīriju, uz Ķemerovas apgabalu. Mums bija 18 gadi, un mums tas nebija neinteresanti. Uz Preiļiem atbraucu, kad man bija 21 gads.

— Vai daudzi skolas absolventi saistījuši savu turpmāko dzīvi ar mūziku?

— Ļoti daudzi. Pats pirmais — Jānis Skutelis. Viņš beidza Rēzeknes mūzikas vidusskolu un pēc tam kādreizējo konservatoriju. Tagad strādā Daugavpils Mūzikas koledžā par pūšamo instrumentu speciālistu. Roberta Višķera audzēknis. Lilita Gavare — šobrīd dzīvo ASV, dzied ārzemju latviešu kori. Laima Sondore — Daugavpils mūzikas vidusskolas un Daugavpils Pedagoģiskās universitātes Mūzikas pedagoģijas nodaļas absolvente. Šogad jau uzsākusī 10. mācību gada septembrī mūsu pašu skolā kā vijolspēles skolotāja. Inga Putina, Arvīds Gžibovskis... Visus nav iespējams nosaukt. Pavisam mūsu skolai ir 287 absolventi, ieskaitot pēdējo izlaidumu.

— Kādas ir jūsu domas par muzikālo dzīvi skolā, pilsētā?

— Skolā muzikālā dzīve rit katru dienu. Audzēkņi un pedagogi ik gadus rīko 5-6 koncertus. Uz tiem nāk vecāki, nāk bērnu draugi. Tomēr gribētos, lai koncertiem būtu lielāka atsaucība. Mēs cenša-

pieņems konkursa vērtēšanas komisija. Kultūras iestādes paredzēts vērtēt no 22. līdz 30. septembrim.

Dzejas dienas rajonā

Kad ābeles bumbo zemi ar saviem āboliem, kad vagas pretī piespēlē jauno kartupeļu apaļumus, ir laiks tradicionālajām dzejas dienām. Vai visas vecās tradīcijas ir labas? Labas tās vai sliktas, bet ir svētīgi laiku pa laikam pasauli uzlūkot ne vien caur ekonomiskām tabulām, koncepcijām, biznesa plāniem, bet mēģināt saskatīt, kā to ierauga citi — varbūt sentimentāli, varbūt liriski, varbūt esejiski.

Rajona galvenā bibliotēka jau veikusi organizatoriskos priekšdarbus, lai 16. septembrī rajona ļaudīm būtu iespēja tikties ar Māru Zālīti un viņas komandu. Viņas komanda — žurnāla «Karogs» redakcija. Paredzēti, ka ar «Karoga» redaktori Māru Zālīti kopā ieradīsies Nora Ikstena, Vija Jugāne, Jānis Rokpelnis. Pie saviem novadniekiem ciemosies arī Andris Veļjans.

16. septembrī pulksten 11.00 dzejas

● Mūzikas skolas direktore Santa Karīna Oša (centrā) ar pedagogiem Robertu Višķeri (pūšamie instrumenti), Natu Beļkovu (akordeons), (otrajā rindā) Gaļinu Savicku (mūzikas teorija un klavieres), Laimu Sondori (vijole) un Antonīnu Mihailovu (mūzikas teorija un klavieres).

● Akordeona un bajāna spēles speciāliste Svetlana Stepanova nodarbībās ar skolnieci Jeļenu Kudrjašovu.

J.Silicka foto

mies, lai katrs bērns, kas mācās mūzikas skolā, vienu reizi gadā dabūtu uzstāties. Piemeklējam vieglākus skaņdarbus, lai būtu vieglāk apgūt. Koncertēt arī ir jāprot. Tas var būt arī kā dzinulis mūzikas profesijas apguvē.

Visus iepriekšējos gadus pilsētā sprāgi ritēja pašdarbības koncertdzīve. Patlaban kultūras nams nav izmantojams, līdz ar to, nav kur tai koncertu dzīvei norītēt. Mūsu pašu zāle ir nodota pamatskolas dejotājiem. Mēs, protams, to izmantojam, tomēr ne tik bieži, kā mums gribētos. Prieks, ka mūsu zāle beidzot

izremontēta.

Protams, mūzikas dzīve pilsētā rit arī ārpus mūzikas skolas telpām. Šovasar parka estrādē bija trīs koncerti. Atmiņā palicis kamerorķestra Normunda Šnē vadībā, stīgu kvarteta koncerts. Koncertu varētu būt vēl vairāk. Piedāvājuši atbraukt koncertēt Daugavpils pūtēji, varētu aicināt mūziķus no Rēzeknes, Rīgas... Mūziķis neatteiksies koncertēt, ja viņam samaksās. Bet — kur ņemt naudu?

Interviju sagatavoja Inta Baiba (Preiļos)

dienas ieskanēs Līvānos, pulksten 14.00 interesentus gaidīs dzejnieki Preiļu Valsts ģimnāzijā, pulksten 16.00 — Jasmuižā, J.Raiņa muzejā.

Ar latviešu oriģinālliteratūras jaunu-
miem ieradīsies izdevniecība «Karogs».

Akcija «Tevi gaida skola»

Valstī no 20. augusta līdz 20. septembrim notiek akcija «Tevi gaida skola». Tās laikā jāsavāc ziņas par skolas vecuma bērniem, kuri dažādu iemeslu dēļ neapmeklē mācību iestādes.

Kā informēja rajona skolu valdes bērnu veselības speciāliste Anita Džeriņa, Izglītības un zinātnes ministrijas vēstule ar aicinājumu piedalīties akcijā «Tevi gaida skola» saņemta arī Preiļu rajona skolu valdē. Anita Džeriņa kopā ar bērnu tiesību aizsardzības inspektori Tamāru Veļecku ir parūpējušās, lai aicinājumu piedalīties akcijā uzzinātu visas skolas. Praktiski skolās ir jāsatāda savu audzēkņu saraksti un tie jāsalīdzina ar pašvaldības esošajām ziņām.

Skolu neapmeklējošo bērnu uzskaitē notika arī pērgad. Tai bija vairāk oficiāls raksturs, prasība uzskaitīt skolābērņus bija izteikta lēmuma formā. Kā informēja Anita Džeriņa, pagājušajā mācību gadā rajona skolas neapmeklēja 21 skolas vecuma bērns. Šogad šādu bērnu skaits būs zināms pēc 20. septembra, kad beigsies akcija.

L.Rancāne

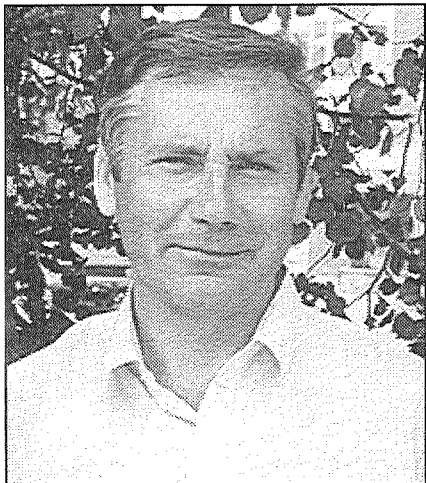
Dzīvokļi izsolēs paliek nepieprasīti

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu pilsētas domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns, pēdējā dzīvokļu izsolē pārdoti tikai divi no pieciem piedāvātajiem dzīvokļiem, pie tam abi siera rūpnīcas masīvā. Pārējiem dzīvokļiem pretendenti nebija pieteikušies.

Arvien vairāk Preiļos tiek pieprasīti nelabiekārtoti dzīvokļi. Tas liecina par to, ka iedzīvotāju maksāspēja kļūst arvien zemāka, bet komunālie maksājumi — nepanesama nasta.

L.Kirillova

Apbalvojumi pedagogiem

● Voldemārs Rimša ir viens no labākajiem amatu mācības skolotājiem rajonā.

● Romualds Kairāns, skolotājs, kurš Pelēču pamatskolas skolēnu lielākajai daļai pasauli palīdz uztvert ar dziesmu, deju, mūziku.

Tradicionālajā rajona skolotāju augusta sanāksmē vairāki pedagogi saņēma apbalvojumus. Tā iegājies, ka priekšmetu skolotāju veikumu vērtē pēc viņu audzēkņu panākumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, pēdējos gados tie pedagogi, kuru audzēkņi ieguvuši godalgotas vietas, saņem rajona padomes piešķirtas prēmijas.

Nē mazāk enerģijas skolēnu jaunrades un māksliniecisko spēju attīstīšanā iegulda koru, deju kolektīvu, ansambļu vadītāji. Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības raksti tika pasniegti Pelēču pamatskolas skolotājam Romualdam Kairānam, Jaunsilavu pamatskolas skolotājam Andrejam Usāram, Līvānu 1. vidusskolas skolotājam, bērnu folkloras kopas «Ceiruleits» vadītājam Annai Kārklei.

Izglītības un zinātnes ministrijas atzinības rakstu par lielo veikto darbu ģimnāzijas tapšanā saņēma Preiļu Valsts ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis, bet par ieguldījumu bērnu vasaras nometņu organizēšanā — Vārkavas vidusskolas skolotāja Helēna Piziča.

Ar Izglītības satura un eksaminācijas centra Pateicības rakstiem apbalvoti Līvānu 1. vidusskolas skolotāji Maija Kulakova un Voldemārs Rimša. Maija Kulakova vada mājturības skolotāju metodisko apvienību, bet Voldemārs Rimša — amatu mācības metodisko apvienību. Abi skolotāji saņēma apbalvojumus par sadarbību ar Izglītības satura un eksaminācijas centru, viņi piedalās kontroldarbu un eksāmenu jautājumu izstrādāšanā, aktīvi iekļāvušies centra darbībā, labi pārzina savu priekšmetu mācības problēmas.

L.Rancāne
J.Silicka foto

1. SEPTEMBRA ATSKAŅAS

Silta uzņemšana audzēkņu saimē

Četras jaunās audzēkņu grupas — nākošie zemessargi, pavāri, lauksaimniecības tehnikas mehāniķi, laukstrādnieki — 1. septembrī tika silti uzņemti Jaunaglonas lauksaimniecības skolas audzēkņu skaitā.

Mācību gadu iesākot, skolas audzēkņu un darbinieku saimi sveica direktors Visvaldis Kursītis, Zemessardzes 35. bataljona komandieris Boļeslavs Kivlenieks, Aglonas pagasta padomes deputāts Antons Greiža un kultūras nama direktore Janīna Streiķe, skolas direktora vietniece mācību un audzināšanas darbā Gunta Gedroica, kurai šis būs pirmais darba gads skolā. Pašvaldības pārstāvji skolā bija ieradušies ar kviešu, rudzu un miežu vārpu pušķi, vēlot iemācīties audzēt tikpat kuplu un bagātīgu labību. Neparastākais ciemiņš bija Ķencis, kurš skolā gribēja iekārtot mācīties dēlu Pāvuliņu, tāpēc teica pazemīgas runas, lūgdams viņa lolojumu labi ēdināt un no kājas nenovilkt pēdējās bikses.

Kad jaunuzņemtie lauksaimniecības skolas audzēkņi bija ieskaitīti kopīgajā 290 audzēkņu pulkā, jaunieši kopā ar viņu vecākiem tika aicināti iepazīt skolu, kopmītnes, aplūkot muzeju. Pēc tam visi izstaigāja apkārtnes vēsturiskās vietas, pakavējās pie Karātavu priedes, kas saistās ar 1905. gada notikumiem, parkā aplūkoja akmeni, uz kura kādreiz bija uzcelta kapela un kas devis šai vietai senējo nosaukumu «Kameņeca». Pēc tam Jaunaglonas audzēkņi devās uz Aglonas baziliku, kurā notika visu pagasta skolu jaunatnei veltīts dievkalpojums.

Pēcpusdienā skolas jaunajām grupām bija jārada sava veiklība un spēks, arī atpārība un humora izjūta sporta disciplīnās, bet vakarā visus aicināja diskotēka.

Sarīkojums pirmklasniekiem

Preiļu pagasta bērnus, kuri šogad uzsāka skolas gaitas, mācību gada priekšvakarā uz sarīkojumu aicināja Līču kultūras nams. 16 pirmklasnieki saņēma pagasta padomes sarūpētās dāvanas — rakstāmpiederumus, viņiem bija uzklāts svētku galds ar kokteiļiem, šokolādēm un augļiem. Pirmklasniekus un viņu vecākus sveica pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaīda Vilcāne.

Ar dažādām izjūtām pirmo septembrī sagaidīja šo bērnu vecāki. Vieni ar pirmreizīguma sajūtu, kā, piemēram, Lilita Līvdāne, kuras divu bērnu ģimenē skolas rūpes vēl ir neierastas, jo mācības sāk tikai pirmais dēlens — Andis, un skola līdz šim Lilitai skatīta no citas puses — strādājot par skolotāju Aglonā. Bet zem-

nieka Jāņa Seiļa trīs bērnu ģimenē šogad uz skolu aizsloja pastaŗitīs — Normunds. Arvīda Gatiņa piecu bērnu pulciņā ar šo gadu jau ir divi skolēni. Jānis Cīvkors, kurš savu četru bērnu pulciņu audzina viens, jo bērnu māte ir mirusi, skolai šogad saposā jau trešo bērnu.

Līču kultūras nama direktore Santa Ancāne bija pārtapusi par Runci, kas ar bērniem rotaļājās, iesaistīja atrakcijās, palīdzēja nopelnīt balvas. Novakarē visi pagasta skolas bērni tika aicināti uz diskotēku. Preiļu pagasts ir vienīgais rajonā, kam nav savas skolas. Tā kā tas teritoriāli izvietojies apkārt rajona centram, visi skolēni — apmēram simts — apmeklē Preiļu 1. pamatskolu, 2. vidusskolu un ģimnāziju.

Kā pastāstīja Zinaīda Vilcāne, ar pagasta padomes lēmumu daļai pagasta bērnu tiks apmaksātas pusdienas — 32 bērniem, kuri mācās Preiļu 2. vidusskolā, un 42 Preiļu 1. pamatskolas un Valsts ģimnāzijas audzēkņiem. Brīvpusdienas šie skolēni saņems līdz jaunajam gadam. Pēc tam deputātu lēmums būs atkarīgs no nākamā gada budžeta. Taču šogad pagaidām neesot iespēju apmaksāt ceļa izdevumus.

Zinaīda Vilcāne ir pārliecināta, ka visi pagasta bērni, izņemot vienu meiteni, iet skolā. Mājās palikusi Ivanovu ģimenes vecākā meita. Šo bērnu māte ir bezdarbiece, tēvs dzīvo šķirti, arī ir bez darba. Divām jaunākajām meitām, Preiļu 2. vidusskolas skolniecēm, par pagasta līdzekļiem sarūpētas skolai nepieciešamās mantas — somas, burtņīcas, krāsas un citas, bet vecākā meitene, kurai būtu jāiet 9. klasē, atsakās skolu apmeklēt. Viņa aizbīdinās ar to, ka mācīties samērā nesekmīgi, tāpēc zudusi vēlēšanās šogad doties uz skolu. Pagasta padomes priekšsēdētāja ir centusies pārliecināt meiteni rīkoties prātīgāk, pabeigt skolu, lai būtu jēl kāds dokuments par izglītības iegūšanu, taču līdz šim neesot izdevies prātu grozīt.

Stabulnieku pagastā skolu apmeklē visi

Stabulnieku pagastā jauno mācību gadu uzsāka visi bērni, kam jāiet skolā, par to padomes priekšsēdētāja Monika Litavniece ir pilnīgi pārliecināta. Pagasta padomes deputāti pārzina visas pagasta teritorijā esošās mājas, personīgi pazīst to iemītniekus. Dati tiek salīdzināti ar iedzīvotāju reģistrācijas dokumentiem, ar skolas sniegtajām ziņām par skolēnu skaitu. Uzskaitīti pat tie bērni, kas pagastā nav pierakstīti, dzīvo pie radiem un skolas gaitas uzsākuši Stabulnieku pamatskolā. Tādi ir divi. Tiks kārtots arī jautājums, lai pagasts par viņiem saņemtu skolas naudu no bērnu pašvaldībām pēc pieraksta.

Stabulnieku pamatskolā mācības šogad uzsāka 130 skolēni. Pagasts līdzekļus iedalīja skolas jumta remontam, veikts arī kosmētiskais remonts. Skolēni no attālākajām vietām tiek pievesti ar pagasta apmaksātu autobusu.

Septembrī pilnīgi visi skolas bērni saņems brīvpusdienas. Vai tās būs arī turpmāk, atkarīgs, kā teica Monika Litavniece, no tā, kā pagasta iedzīvotāji, tostarp arī skolēnu vecāki, samaksās zemes nodokli. Pagasts apmaksā arī sagatavošanas klases darbu. Apmēram 16 bērni jau septembrī sāks gatavoties skolas gaitām.

Stabulniekos jaunā paaudze ir kuplā skaitā, pagājušajā gadā pirmo reizi skolas vēsturē pirmklasnieki bija jāsadala divās paralēlklasēs.

L.Rancāne

«Ezerzemes» 1. septembra aktivitātes

Turpinot pagājušā mācību gada tradīcijas, kinoteātris «Ezerzeme» jau 1. septembrī vēra durvis bērniem un skolu jaunatnei. Pirmais seanss bija veltīts Preiļu 2. vidusskolas audzēkņiem. Pārpildītā zālē visi noskatījās filmu «Alaska» par divu bērnu un baltā lāciņa piedzīvojumiem.

Preiļu 1. pamatskolas audzēkņus «Ezerzemē» gaidīja uz kinopēcpusdienu. Pasaku filma «Pinokio piedzīvojumi», iecejas biļešu loterija, multfilma «Ezerzemes» direktors Jānis Zarāns pastāstīja, ka pasākumu finansiāli atbalstīja Latvijas Unibankas Preiļu filiāle, ļaujot trīs laimīgo ieejas biļešu īpašniekiem saņemt piecus, desmit un divdesmit latus.

Laimīga roka loterijā izrādījās zēniem. Viens no tiem atzinās, ka viņa ģimenē bieži pērkot loterijas biļetes un bieži arī vinnējot.

1. septembra vakarā kinoteātris uz filmas «Romeo un Džuljeta» izrādi aicināja ģimnāzistus. Īpašas atlaides kinoteātra administrācija piedāvāja tiem jauniešiem, kuri uz seansu pulksten 18.00 ieradās uz skrituļslidām. Ar skrituļslidām varēja droši iet zālē un uzturēties tur līdz seansa beigām. Tiesa, viens otrs nedrošs braucējs skrituļslidas esot novilcis jau tūlīt pēc biļešu kontroles.

«Ezerzemes» direktors Jānis Zarāns aicina lauku skolas apmeklēt kinoteātri. Reizi mēnesī paredzētas speciālas programmas bērniem, kurās rādīs īpaši piemēklētas labestīgas filmas bez šausanas, pakalīdzināšanās un spridzināšanas. Viena no tādām filmām būs septembra beigās — par suņa un delfīna piedzīvojumiem «Zeus un Roksana» ar tulkojumu krievu un latviešu valodā.

L.Kirillova

LASĪTĀJS VĒLAS ZINĀT

Preiļos ir četras skolas

priekšsēdētājs:

— Skolu nosaukumi ir pašvaldību kompetencē. Arī šajā gadījumā, reorganizējot 1. vidusskolu, pilsētas dome sprieda par skolu numuriem, kopā ar izglītības speciālistiem, kas labi orientējas skolu sistēmas attīstības perspektīvās. Pilnīgi iespējams, ka pēc dažiem vai vairākiem gadiem Preiļu Valsts ģimnāzija būs nostabilizējusies, paplašinājusies un spēs uzņemt tās vidusskolas klases, kas tagad mācās 2. vidusskolā. Kā zināms, mācības augstskolās notiks latviešu valodā, un vidusskolēni būs ieinteresēti mācīties valsts valodā. Tādējādi 2. vidusskola var kļūt par pamatskolu.

Savukārt 1. pamatskolas vadība nekad nav slēpusi nodomu atvērt vidusskolas klases un atkal saukties 1. vidusskola.

Vai būtu prātīgi jau tāpat trūcīgos līdzekļus šķiest pārdēvēšanai — zīmogam, dokumentācijai, veidlapām, ja pēc pāris gadiem tas būs jādara atkal?

Aldis Adamovičs, Preiļu 1. pamatskolas direktors:

— Domāju, ka šādi numerācijas kārtībai ir sava jēga. Mūsu tāls sapnis — vidusskolas klases, kas pilsētas budžetam pagaidām gan ir neiespējami. Bez tam 2. vidusskola var kļūt par pamatskolu un vismaz 1. pamatskolai nosaukums vairs nebūs jāmaina.

Oļegs Hļebņikovs, Preiļu 2. vidusskolas direktors:

— Kā Preiļu domes priekšsēdētājs piedalījos 1. vidusskolas reorganizācijā un skolu nosaukumu apspriešanā. Uzskatu, ka šāda numerācija ir pareiza, ja domā ar perspektīvu. Bez tam 2. vidusskola ir nesen izgājusi akreditāciju, akreditēta līdz 2003. gadam ar šādu nosaukumu, un nebūtu prāta darbs ķerties pie sarežģītas un finansiāli neizdevīgas nosaukuma maiņas.

Atbildes apkopojā
L.Rancāne

Paskaidrojiet, lūdzu, kur Preiļos atrodama 1. vidusskola? 2. vidusskola jau labi sen taču ir vienīgā vidusskola pilsētā, kāpēc tā joprojām ir otrā, nevis vienkārši vidusskola? Laikraksta 63. numurā 1. lappusē rakstīts par Preiļu pamatskolu, bet 4. lappusē uzrodas arī Preiļu 1. pamatskola. Ļoti vēlos zināt, cik īsti Preiļos ir skolu un kā tās sauc?
Ar cieņu Valentīna Latkovska
(Ārdavā)

Līdz 1996. gadam Preiļos pastāvēja divas — 1. un 2. vidusskola, kā arī Preiļu arodvidusskola. Reorganizējot Preiļu 1. vidusskolu, pagājušā gada 1. septembrī durvis vēra divas atsevišķas skolas — Preiļu 1. pamatskola un Preiļu Valsts ģimnāzija. Tātad Preiļos pastāv un darbojas: Preiļu 1. pamatskola, Preiļu 2. vidusskola, Preiļu Valsts ģimnāzija un Preiļu arodvidusskola. Ar ko izskaidrojama šķietami neloģiskā skolu numerācija?
Andrejs Zagorskis, skolu valdes

KĀRLIS ULMANIS un LATGALE

◆ 4. septembrī pirms 120 gadiem piedzima Kārlis Ulmanis. Un šonedēļ daudzur Latvijā notika atceres pasākumi. Bet Latgalē atminējās arī pirms 64 gadiem notikušo toreizējā Ministru prezidenta K.Ulmaņa vizīti šajā novadā.

Par šo notikumu interesants un bagātīgs materiālu klāsts savāktis arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā: 1934. gada publikācijas presē, toreiz Latvijā un arī vēlāk ārzemēs izdotās grāmatas, fotogrāfijas. Ar muzeja darbinieču laipnu gādību šajos materiālos ielūkosimies arī mēs.

Kārlis Ulmanis Latgali apbraukāja no 17. līdz 20. augustam. Lūk, ko par to rakstīja mēnešraksta «Aizsargs» 1934. gada septembra numurā:

«Ministru prezidents Kārlis Ulmanis ar pavadoņiem apmeklēja Latgali. Pēc prezidenta līdzbraucēja, iekšlietu ministra biedra A.Bērziņa apliecinājuma vadonis šajā vienā braucienā ir tuvinājies Latgali pārējai Latvijai vairāk, nekā to bijām pratuši un varējuši visā laikā, kamēr pastāvē mūsu valsts.

Vadonis griezās pie tautas 13 lielās runās un 76 uzrunās, uzsverot: «Latgale ir mūsu valsts vainaga trešā zvaigzne, gaiša zvaigzne, spoža zvaigzne. Latgale ir jaunāka, viņai dažkārt roka jāpasniedz no vecākām māsām. Tas ir šo vecāko māsu pienākums un vairāk itin nekā. Mums jāgādā par to, lai Latgales zvaigzne paliktu vēl spožāka». Vadoņa vārdi, kuros izpaudās viņa skata dziļums un sirds siltums, atrada jo spēcīgu atbalsi visās latgaliešu sirdīs.»

17. augustā K.Ulmanis bija Daugavpili. 18. augustā viņš devās uz Rēzeknes apriņķi, kur apstājās arī Aglonā. Par to laikraksts «Latgolas vārds» 22. augustā rakstīja:

«Aglonā vecā klostera istabās Ministru prezidentu apsveica arhibīskaps Springovičs, izteikdams prieku, ka latvju tautai

radies cilvēks, kurš tik laimīgi pratis atrisināt sasāpējušos valsts un baznīcas dzīves jautājumus.»

Nākamā lielākā K.Ulmaņa apstāšanās bija Dagdā, kur viņš uzstājās ar vienu stundu garu runu par 1934. gada 15. maija notikumiem, par saimniecisko dzīvi Latgalē.

«Vienu lietu es gribētu pasvītrot: ja kāds mums vaicātu — kur tad ir pierādījums tam, ka valdība par Latgali gādās tāpat kā par pārējām valsts daļām, ka Latgale ir viena no trijām zvaigznēm — līdzvērtīga, skaistāka un varbūt pat vēl bagātāka kā citas, — tad es jums uz to gribu teikt, lai atceraties, ka šī trešā zvaigzne negribēja un neprasīja neko citu kā vien būt vienā vainagā, vienā kronī ar pārējām mūsu zvaigznēm.

Latgalei ir viena liela priekšrocība: tās jaunums, tās skaistums. Cilvēki brauc uz ārzemēm un izdod lielu naudu, lai redzētu skaistus ezerus, skaistus mežus. Tagad mēs sāksim sludināt: ja kāds grib iepazīties ar citādiem dzīves apstākļiem, tad lai brauc uz Latgali.

Šīs trešās zvaigznes vēsture ir bijusi grūtumu pilna. Latviešu tautai bijusi viscaur smagas nastas nesamas, bet jo smagākas šīs nastas bija mūsu Latgalei.

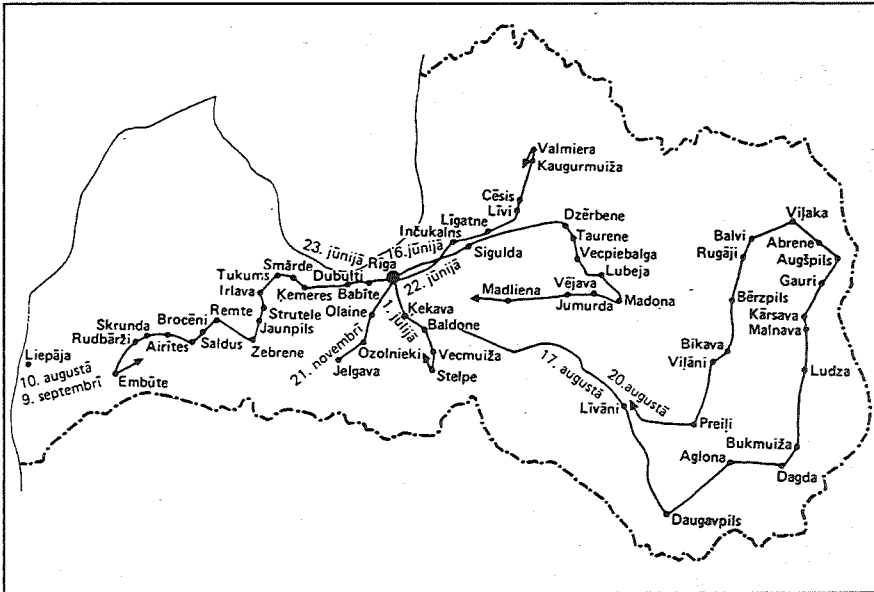
Nav brīnums, ka Kurzeme un Vidzeme varēja vairāk dot, jo tām bija aiz muguras vismaz divu paaudžu mūžs, kur tās varēja celt savu lauksaimniecību, mācīties, vingrināties. Bet Latgale nu tikai sāk un tai vajag laika.»

... augustā K.Ulmanis apmeklēja Preiļus un Līvānus. Arī par šo notikumu jūs varat atrast materiālus muzeja ekspozīcijā. Ir fotogrāfijas, kurā viņš uzrunā tautu, kā Ministru prezidentam ziedus pasniedz Preiļu iedzīvotāja Pelageja Petrova.

Taču es vēlos «Novadnieka» lasītāju uzmanību pievērst citātiem no Kārļa Ulmaņa runām. Tādas pazīstamas domas un atziņas, pazīstami solījumi. Pagājuši vairāk nekā seši desmiti gadu, bet mēs arvien vēl dzirdam to pašu. Par Latgales neatkārtamību, par tās skaistumu, kas būtu jāradā eksotikas kārajiem ārzemie-

● Preiļu pilsētas sešklasīgās pamatskolas skolnieki, skolotāji un ciemiņi pie skolas ēkas. Pirmajā rindā centrā Kārlis Ulmanis, bet pirmais no kreisās ir skolas pārzinis Varoslavāns. Attēlā redzami arī pilsētas galva Romanovskis, Preiļu lauksaimniecības skolas pārzinis Ezerkalns.

● Kārļa Ulmaņa godavārto ceļojumi 1934. gadā.

kiem. Par to, ka jāsniedz palīdzīga roka, lai novads uzplauktu un nostātos līdzās Kurzemei un Vidzemei. Visbeidzot, par to, ka Latgale nu tikai sāk un tai vajag laika.

Mainījušās iekārtas un valdības, no komunistiem līdz pēdējo gadu straujajam pārmaiņam, bet visi ir skandinājuši vienu — par Latgales vienotību ar visu pārējo

Latviju.

Latgalei nepārtraukti tiek pārņemts kūtrums. «Bet straujais var palikt drusku lēnāks un gausais žirgtāks, — tad ceļi abiem būs saskaņoti!» Šie Kārļa Ulmaņa vārdi lai ir viela pārdomām.

L.Kirillova

Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondiem

Muzejs atkal aicina uz izstādēm

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs pēc vasaras atvaļinājumiem atkal atsācis ražīgi strādāt un aicina visus interesentus uz izstādēm.

Visu septembrī Preiļos būs skatāmas trīs izstādes. Preiļu 1. pamatskolā — Rēzeknes mākslas koledžas audzēkņu gleznas, kas veidotas eļļā un akvareļi. Šīs klusās dabas uz Preiļiem atvestas no Liepājas, kur notika liela Latvijas mākslas skolu audzēkņu izstāde.

Pilsētas bibliotēkā izvietota foto izstāde no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondiem. Izstādes nosaukums «Preiļu novada sadzīves ainas 20. gadsimta sākumā». Fotogrāfijas papildinātas ar interesantiem dokumentiem, kas stāsta par mazpilsētas dzīvi.

Kinoteātri «Ezerzeme» visi interesenti var aplūkot grafikas. Arī tās «izceltas» no muzeja fondiem. Grafiku autori ir Aija Zariņa, Vilnis Zābers un citi Latvijā pazīstami mākslinieki. Grafiku izstādi muzeja darbinieki piedāvā rajona lauku klubiem, bibliotēkām un skolām.

Tradicionālajām dzejas dienām Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs gatavo vēl vienu Rēzeknes mākslas koledžas audzēkņu gleznu izstādi. Tā būs skatāma Preiļu Valsts ģimnāzijas telpās. Muzeja direktore T.Bekeša pastāstīja, ka izstrādāts sadarbības pasākumu plāns, kurā ietvertas izstādes un lekcijas ģimnāzijā visa mācību gada garumā.

Vēl šoruden Preiļu 1. pamatskolā būs veco grāmatu izstāde. Pašlaik muzejs gatavo vairākas izstādes, kas preiļiešu vērtējumam tiks nodotas novembrī — par mūsu novadniekiem nacionālajā kustībā. Bet decembrī plānota Preiļu septiņdesmitgadiem veltītās izstādes otrā daļa. Izstādes pirmo daļu skatītāji redzēja pavasarī kinoteātri «Ezerzeme», pašlaik daļa no materiāliem atrodas Preiļu pilsētas domē.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Trešdiena, 10. septembris	LATVIJAS TV I	19.30 Leļļu namiņš.	20.30 Rin Tin Tins.	15.15 Džungļu aicinājums.	filma. 1. sērija.
		7.30 Rita bums.	19.45 Ziņas.	15.40 Harijs — sniega cilvēks.	12.15 Ak, ceļi...
		8.30 Milagrosa. 98. sērija.	20.00 Invalīds sabiedrībā.	16.05 Lidz 16 un...	12.55 Nekustamā īpašuma veikals.
		17.05 Programma bērniem.	20.30 Panorāma.	16.30 Apkārt pasaulei.	13.00 Vēstis.
		17.35 Programma pusaudžiem.	21.00 K.Goldoni. Divu kungu kalps. Dailies teātra izrāde.	17.00 Ziņas.	13.25 Mīlestība no pirmā acu skatiena. Mākslas filma.
		18.00 Ziņas.	22.00 Ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	14.50 Parlamentārietis.
		18.15 Mana paradīze. Leļļu filma pieaugušajiem.	22.15 K.Goldoni. Divu kungu kalps. Izrādes turpinājums.	18.10 Sastrēgumstunda.	15.15 TV veikals.
		18.35 Nedēļas vidū.	LNT	18.35 Uzmini melodiju!	15.25 Veikals.
		18.55 Hameleonu rotaļas. 461. (632.) sērija.	7.00 Picca TV.	20.00 Laiks.	15.30 Un tas ir kino!
		19.25 Mūzikas laiks.	8.00 Ēna. 8. sērija.	20.45 No atpūtnieku dzīves. Mākslas filma.	16.00 Vēstis.
	20.00 Trešā planēta no Saules. 40. sērija.	8.50 Dalasa. 267. sērija.	22.20 Vienmēr jūsu L.Doļina.	16.20 Jūras līcis.	
	20.30 Panorāma.	9.40 Centrālais parks. 2. sērija.	KRIEVIJAS TV	16.40 Multiplikācijas filmas.	
	21.05 Laimas spēle.	10.30 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 32. sērija.	7.00 Vēstis.	17.40 Projekts «Arsenāls» piedāvā...	
	21.45 Pretspēks. 5. sērija.	11.20 Kristīgā programma.	7.25 Jūras līcis.	18.00 Santabarbara.	
	22.35 Popkultūras akadēmija.	17.00 LNT ziņas.	7.50 Multiplikācijas filma.	19.00 Vēstis.	
	23.00 Nakts ziņas.	17.05 Marijas stāsts.	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	19.35 Nedominiet gulšu suni! 2. sērija.	
	23.05 Misis Latvija-97. Dienasgrāmata.	157. un 158. sērija.	8.05 L klubus.	20.50 Labvakar!	
	LATVIJAS TV II	18.00 LNT ziņas.	8.35 Varenās pilsētas tēls.	22.00 Vēstis.	
	17.45 TV veikals.	18.05 Multiplikācijas filmas.	9.10 Santabarbara.	22.35 Varenās pilsētas tēls.	
	18.15 Milagrosa. 98. sērija.	18.30 Ģimenes bilde.	10.00 Vēstis.	23.00 Kafējnicā «Obломovs».	
	19.00 LTS ziņas.	19.00 LNT ziņas.	10.15 TV veikals.	23.40 Melnā plauja. Mākslas filma.	
	19.20 Zemgales TV.	19.05 Dalasa. 268. sērija.	10.30 Jaunais «Piektais ritenis».		
		20.00 LNT ziņas.	11.00 Gribu atzities. Mākslas		

Ceturtdiena, 11. septembris	LATVIJAS TV I	19.45 Ziņas.	20.30 Rin Tin Tins.	16.30 Apkārt pasaulei.	10.30 Parlamentārietis.
		7.30 Rita bums.	19.50 Rīt, parit, aizparit...	17.00 Ziņas.	11.00 Gribu atzities! 2. sērija.
		8.30 Milagrosa. 99. sērija.	20.00 Projekts Rigai — 800.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	12.25 Multiplikācijas filmas.
		17.05 Skābeklis.	20.30 Panorāma.	18.10 Sastrēgumstunda.	12.55 Nekustamā īpašuma veikals.
		17.20 Stiliņš.	21.00 Kaimiņi.	18.35 Džentilmeņu šovs.	13.00 Vēstis.
		17.35 Eiropas nolaupišana.	388. un 389. sērija.	19.05 Mana ģimene.	13.25 Antrepreze.
		18.00 Ziņas.	21.50 Tas esi tu pats!	19.45 Labu nakti, mazuļi!	14.15 Dzied O.Pogudins.
		18.10 Saimnieks.	22.00 Ziņas.	20.00 Laiks.	14.45 Uz gadsimta sliekšņa.
		18.40 Mans būs mans.	22.15 Šokejošais šovs.	20.45 Policijas akadēmija: misija Maskavā. Mākslas filma.	15.15 TV veikals.
		18.55 Hameleonu rotaļas. 462. (633.) sērija.	22.55 Tvaiks.	22.15 Maģijas pārdabiskā pasaule.	15.25 Veikals.
	19.25 TV biogrāfs.	LNT	22.45 Eiropas meistarsacikstes volejbolā vīriešu komandām.	15.30 Un tas ir kino!	
	19.35 Beverlilhilsa. 100. sērija.	7.00 Picca TV.	23.20 Ziņas.	16.00 Vēstis.	
	20.30 Panorāma.	8.00 Ēna. 9. sērija.	KRIEVIJAS TV	16.20 Jūras līcis.	
	21.05 Aktuālā ceturtdiena.	8.50 Dalasa. 268. sērija.	7.00 Vēstis.	16.50 Cilvēki. Nauda. Dzīve.	
	21.55 Izmeklēšanas nodaļa. 13. sērija.	9.40 Skopulis. Mākslas filma.	7.25 Jūras līcis.	17.25 Precis nosūtām pa pastu.	
	22.50 100% sports.	11.20 Kristīgā programma.	7.50 Multiplikācijas filma.	17.30 Projekts «Arsenāls» piedāvā...	
	23.00 Nakts ziņas.	16.30 Kristīgā programma.	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	17.45 Santabarbara.	
	23.05 Gillette.	17.00 LNT ziņas.	8.05 Bezgalīgs ceļojums.	18.40 Es dziesmai atdevu visu!	
	LATVIJAS TV II	17.05 Marijas stāsts.	8.35 Zvēru teātris.	19.00 Vēstis.	
	17.50 TV veikals.	159. un 160. sērija.	9.10 Santabarbara.	19.35 Es dziesmai atdevu visu! J.Kobsona koncertdarbības noslēguma sarīkojums. Pārtraukumā — «Vēstis».	
	18.20 Milagrosa. 99. sērija.	18.00 LNT ziņas.	10.00 Vēstis.		
	19.00 LTS ziņas.	18.05 Multiplikācijas filma.			
	19.20 Vidzemes TV.	18.30 Mūsu laiks.			
	19.30 Leļļu namiņš.	19.00 LNT ziņas.			
		19.05 Dalasa. 269. sērija.			
		20.00 LNT ziņas.			

Piektdiena, 12. septembris	LATVIJAS TV I	20.10 LTS ziņas.	21.05 Finanšu ziņas.	18.15 Cilvēks un likums.	13.25 Patiesības mirklis.
		7.30 Rita bums.	21.10 Betmena atgriešanās. Mākslas filma.	18.45 Brīnumu lauks.	13.50 Sarkanā grāmata.
		8.30 Milagrosa. 100. sērija.	22.30 Unibankas lietišķās ziņas.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	14.05 Karaliskā loža.
		17.00 Seriāls ar piedzīvojumiem. 2. sērija.	22.35 Betmena atgriešanās. Filmas turpinājums.	20.00 Laiks.	14.45 Krievijas zelta karte.
		17.25 Cilvēka bērns ir...	23.25 Acs.	20.45 Tieši uz dienvidiem. 28. un 29. sērija.	15.15 TV veikals.
		18.00 Ziņas.	23.25 Jaunorleāna — lielais miers. 20. sērija.	22.30 Skatiens.	15.25 Veikals.
		18.15 Laiks vīriem?	0.25 Teksasas reindžers. 9. sērija.	23.15 Ziņas.	15.30 Un tas ir kino!
		18.40 Tavs jurists.	1.15 Nakts drudzis. 33. sērija.	23.25 Viņi nekad neaizmirst. Mākslas filma.	16.00 Vēstis.
		18.55 Hameleonu rotaļas. 463. (634.) sērija.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	1.15 Preses ekspressis.	16.20 Jūras līcis.
		19.25 Globuss.	5.00 Labrīt!	KRIEVIJAS TV	16.45 Multiplikācijas filma.
	19.55 Dzīvoklis. 32. sērija.	8.00 Ziņas.	7.00 Vēstis.	17.05 Ziņas no Parlamenta.	
	20.30 Panorāma.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	7.25 Jūras līcis.	17.35 Maskavas panorāma.	
	21.05 Klejotājs. 12. sērija.	9.05 Mana ģimene.	7.50 Multiplikācijas filma.	17.40 Precis nosūtām pa pastu.	
	21.55 Horoskopi, horoskopi...	9.45 Kamēr visi ir mājās.	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	17.45 Projekts «Arsenāls» piedāvā...	
	22.15 Tūdaliņ, tagadiņ.	10.25 Spēlējiet, harmonikas!	8.05 Brīvu vietu nav!	18.00 Santabarbara.	
	22.45 Liepājas dzintars '97.	11.00 Ziņas.	8.35 Zaudētais kapitāls.	19.00 Vēstis.	
	23.00 Nakts ziņas.	14.00 Ziņas.	9.10 Santabarbara.	19.35 Taksometra šoferis Nujorkā. Mākslas filma.	
	23.05 Kriminālais ekspressis.	14.20 Vecais Hotabičs. Mākslas filma.	10.00 Vēstis.	21.10 Labvakar!	
	23.30 Kapeņu stāstiņi. 2. sērija.	15.40 Lidz 16 un...	10.15 TV veikals.	22.00 Vēstis.	
	LATVIJAS TV II	16.05 50/50.	10.30 Cilvēki. Nauda. Dzīve.	22.35 Zaudētais kapitāls.	
	17.10 TV veikals.	16.35 Apkārt pasaulei.	10.55 Zaļās istabas spoki. Mākslas filma.	23.00 Pasaules meistarsacikstes grieķu-romiešu cīņā.	
	17.40 Milagrosa. 100. sērija.	17.00 Ziņas.	12.15 Krievu riņķa deja.	24.00 Klusā māja.	
	18.15 Leļļu namiņš.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	12.55 Nekustamā īpašuma veikals.	0.40 Horvātijas stāsts. Mākslas filma.	
	18.25 Latvijas basketbola ligas meistarsacikstes. LainERS — Baltika.		13.00 Vēstis.		

ISI FELETONI

Labais tonis

Kādā jubilejā sastapu Jāni Kalniņu. Viņš bija iedvesmas pilns, aizgrābts un vēltija man šādus vārdus:

«Tev vajadzētu pakārt, taču tā, lai neaptraipītu Latvijas zemi!»
Es apstulbu.

Taču Jānim jau bija jāzsauc tosts par godu jubiliāram.
Viņš pacēla glāzi un svinīgi teica:

«Mūsu jubiliāram ir smirdīga... smirdīga...»

Viņš piesarka, saminstinājās un neveikli beidza:

«Smirdīga... smirdīga... jā.»

Bet pēc tam klusā stūrītī man pažēlojās:

«Ik vakaru skatos «Panorāmu», lai apgūtu to smalko manieri, kādā

izsakās augstas amatpersonas, taču man vēl nesānā tik skaisti. Žēl.»
«Žēl.» es piekritu.

Partija visām gaudēm un dvēseles noskaņojumiem

Tirgus laukumā ieraudzīju vēl neredzētu ainu. Uz lielas mucas stāvēja Jānis Kalniņš. Apkārt sievas un vīri kā drūmas liepas un ozoli.

«Jaunā, mana partija samaksās par jūsu graudiem un āboliem tūlīt!» sauca Jānis Kalniņš. «Katrā pagastā būs «Internacionālo vīnu» ābolu iepirkšanas filiāle!»

Sievas un vīri sašūpojās klusā sajūsmā.

«Tikai lielsaimniecības mūs

glābs!» apgalvoja Jānis Kalniņš. Uzgavilēja labējais spārns. «Arī komunisti ir cilvēki!» sauca orators.

Sparīgi iedūcās kreisais spārns. «Pie kafijas tases pārspriedisim jūsu problēmas.» intīmākā balsi vēstīja runātājs.

Kautrīgi aplaudēja mērenie. «Vārbūt gribi kļūt par jaunās, manas partijas vicepriekšsēdi?» vēlāk man pajautāja Jānis Kalniņš. «Baidos, ka nespēšu būt tik daudzpusīgs.» pieklājīgi atteicos.

Skumju atrisinājums

Jāni Kalniņu satiku pilsētā uz upes tilta, kur viņš traģiski raudzījās ūdenskrituma viņos.

«Skumsti par princesi Diānu?»

bikli apvaicājos.

«Ak, nē, nē.» viņš atčukstēja sāpēs, aizklājot acis ar rokām. «Lai gan mana nelaime ir gandrīz tikpat liela.»

Viņš atliecās no margām, kurām, kā man likās, jau bija gribējis pārslidēt pāri, un turpināja:

«Redzi, ar 1. septembri stājies spēkā sauszemes transporta līdzekļu apdrošināšanas civilakts. Vajadzīga uzlīme logā. Savu zapīti apdrošināju gan, tak tā firma uzlīmi neiedeva. Galvenie ceļu policisti gan saka, ka varot braukt arī bez tās, bet vai parastie ceļu policisti ļaus?»

Es paskatījos debesīs. Tās bija kā atbilde uz šo jautājumu — dūmakā tītas.

MOBILIE TELEFONI

NOKIA 440 un GSM sistēmas telefoni
NOKIA 450+
VISZEMĀKĀS CENAS LATVIJĀ
BEZMAKSAS PIESLĒGŠANA !!!
"INVESTS-IM" Jēkabpils, Brīvības 116
T. 252-35151

Piepeši man prātā ienāca doma. «Paklau, Jāni.» es teicu, «tu taču vari uzlīmēt kaut kādu krāsainu papīrīti... Ja pietiekami ātri mīsiēs ar savu zapīti, policistu acis tas noņirbēs kā visistākā uzlīme!»

Jāņa Kalniņa acis atmirdzēja cerība.

«Kā būtu ar «Uzvaras» miksto karamēlu papīrīti?» viņš iesaucās.

«Mikstās karamēles derēs.» es viņu uzmundrināju. Un piemetiņāju: «Un tās ir tik gardas!»

Normunds Dimants
Jersikā

DERĪGI PADOMI

Kāpostaugi uzturā
un ārstniecībā

Kāpostu dzimtene ir Eirāzija. Griekiem kāposti bija skaidrības simbols, tos uzskatīja kā aktīvu pretapdzēršanas līdzekli. «Apēd kāpostu pirms iedzeršanas — nepiedzersies, apēd pēc dzeršanas — izdzēnsies dzērumu.» Ne mazākā cieņā kāposti bija senajā Romā, kur audzēja arī galviņkāpostus, kolrābjus un pat sparģeļu kāpostus. No griekiem un romiešiem kāpostus audzēt iemācījās citas tautas.

Kāpostaugi ir visizplatītākie no dārzeniem. Visvairāk izplatīti baltie galviņkāposti, bieži sastopami arī ziedkāposti un sarkanie galviņkāposti, kaut arī ne vienmēr pietiekami. Diezgan iecienīti kļūst kolrābji, Pekinas kāposti. Bet tāds kā Savoņas jeb virziņkāpostus, rožu jeb Briseles kāpostus, brokoļus, lapu kāpostus pie mums diemžēl pazīst reti kurš, kaut gan uzturā tie ir daudz vērtīgāki par parastajiem galviņkāpostiem.

Kāpostaugi satur 16 aminoskābes, organiskās skābes, fermentus, hormonus, sinepju eļļu u.c. Kāpostaugi ne tikai dažādo uzturu, sekmē gaļas produktu izmantošanu, bet plaši izmantojami arī ārstniecībā. Pēc uzturzinātnieku atziņām, vienam cilvēkam gadā būtu jāpatērē 35-55 kg kāpostu, tai skaitā 12-18 kg skābētā veidā. Tomēr visvairāk kāpostus ieteicams lietot svaigā veidā dažādos salātos, jo pēc vārīšanas to vērtība strauji samazinās.

Baltajiem galviņkāpostiem ārstniecībā ir ļoti liela nozīme. Galviņkāposti palīdz pie gastrīta, aknu un žultspūšļa slimībām, aterosklerozes, cukura diabēta. Kāpostus pazīst arī kā līdzekli pret aptaukošanos. Kāpostu lapas liek uz nedzīstošām brūcēm, tie novērš strutošanu. Guļot uz kāpostu lapām, tiek atvieglinātas osteohondrozes slimnieku ciešanas. Pret žultsakmeņiem lieto skābu kāpostu sulu.

Ne tikai dekoratīvi, bet arī ļoti vērtīgi ir virziņkāposti. Tie ir galviņkāposti ar krokotām lapām. Virziņkāposti satur daudz olbaltumvielu, minerālvielu (īpaši kalciju), tajos daudz karotīna, B₁, E vitamīna, vairāk kā galviņkāpostos C vitamīna.

Populāri kļūst arī rožu kāposti. Tie ieteicami diabētiķiem. Rožu kāpostu sula kopā ar burkānu, salātu un pupiņu sulu pastiprina un atjauno aizkuņģa dziedzera darbību.

Ļoti iecienīti ir kolrābji, pieprasījums pēc tiem pat netiek apmierināts. Tie satur samērā daudz ogļhidrātu, olbaltumvielu, minerālvielu (kāliju, fosforu, magniju). Tajos esošais kobalts sekmē asinsspiediena pazemināšanos. Tikai nevaļag kolrābjus pāraudzēt, jo tad tie pārkoksnejas.

Nepelnīti maz audzē lapu jeb dekoratīvos kāpostus, kurus var uzskatīt par vitamīnu fabriku. Tie satur ļoti daudz ogļhidrātu, minerālvielas, aminoskābes, C, B₁, PP vitamīnus. Diemžēl pat tie, kas šos kāpostus audzē, visbiežāk tos lieto rudenī un ziemā ēdīnu dekorēšanai, jo tie ir vissalzturīgākie (paciņš līdz -11 grādu C). Tomēr visvērtīgākie tie ir 10-20 cm garī, agrī pavasaros, jo ir visātraudzīgākie.

Ainārs Kručāns,
dārzkopis

Kad ābolu raža
ir pārāk liela...

Bagātīga augļu raža ir katra dārzkopja prieks un lepnums. Un arī rūpes. Skaidrs, ka šādos apstākļos tiek meklētas dažādas iespējas un ceļi izaudzētās ražas kaut cik lietderīgi izmantošanai. Viens no šādiem ceļiem ir kritušo ābolu izēdināšana liellopiem un cūkām.

Svaigu ābolu barotāvērtība ir aptuveni 0,17 barības vienības ar 4-6 g sagremojamā proteīna un 100-130 g cukura kilogramā. Āboli, izēdināti mērenās devās, ierosina apetīti un labvēlīgi ietekmē piena sekrēciju un piena tauku veidošanos. Bet pārmērība un elementāro noteikumu neievērošana, kā jebkurā lietā, arī ābolu izēdināšanā var nodarīt ļaunumu.

Kaut arī atsevišķos rudenos viens otrs dārziņa kopējs savai brūnai bez jūtamiem veselības traucējumiem būs varbūt izēdinājis pa spainim ābolu ēdināšanas reizē, tomēr par normālām var uzskatīt krietni mazākas šīs barības devas: govij ap 5 kg, nobarojamai cūkai — 1-1,5 kg, sivēnmaitei — ap 2 kg ābolu dienā. Lai mazinātu ābolos esošo skābju iespējamo iedarbību, dzīvnieku barības devās jāpalielina kalcija daudzums, rēķinot uz katra kilograma ābolu pa 1 g krīta vai lopbarības kaļķa. Ja izēdināmo ābolu daudzums pārsniedz augstāk norādītos, tie jāizēdina vairākās reizēs un jāpalielina vāramās sāls devas: govij līdz 100-150 g, cūkām — 20-50 g diennaktī. Govīm, lai novērstu iespējamo aizrīšanas, ābolus izēdina sakapātus, tādus labāk sagremo arī cūkas.

Jāuzmanās no bojātu (sasalušu, iepuvušu) ābolu izēdināšanas. Tos iepriekš jāsutina vai jāvāra.

Šoruden, kad ieilgušā sausuma dēļ zāle ganībās ir sliktā, govīm jāizbaro lopbarības bietes vai puscukurbietes pa 3-5 kg dienā. Tas vairo cukura devu. Neaizmirstiet par minerālvielām: kalciju (Ca) pret fosforu (P) jādod attiecībās 1,5:1 vai 2:1, bet ne vairāk.

J.Latvietis,
LLU profesors

Preiļu pilsētas dome piedāvā pirkt izolē 12. septembrī ires
tiesības šādiem dzīvokļiem:

- ✓ Daugavpils iela 72-27, 2 ist., 4. stāvs, Ls 500;
- ✓ Daugavpils iela 70-16, 3 ist., 1. stāvs, Ls 700;
- ✓ Aglonas iela 29-59, 1,5 ist., 5. stāvs, Ls 600;
- ✓ Daugavpils iela 74-15, 3 ist., 5. stāvs, Ls 600;
- ✓ Liepu iela 9-28, 3 ist., 5. stāvs, Ls 900;
- ✓ Daugavpils iela 74-46, 3 ist., 1. stāvs, Ls 600;
- ✓ Pils iela 2-10, 2 ist., 3. stāvs, titāns ar malkas apkuri, Ls 600.

Pēc vienošanās ar domi ir iespējama samaksa pa termiņiem.
Informācija pa tālr. 22144.

Preiļu estrādē 12. septembrī
plkst. 17.00 koncertapvienība «Rīdze»
piedāvā Saldējuma diskoballī (maziem un
lieliem) ar pārsteigumiem un goda
viesiem — vienīgo Latvijas sketgrupu
«Vējā» un Ēriku Balodī. Ieejas maksa Ls
0,60. Plkst. 21.00 satriecošs šovs. Pro-
grammas nagla — skets kājām gaisā. DJ
Ēriks Balodis un sketmeitenes.
Ieejas maksa Ls 1,20.

Pieņem lopus dzīvsvārā.
Tālr. 37573.

Preiļu rajona padome nodod pri-
vatizācijai pašvaldības uzņēmumu
«Preiļu rajona kinodirekcija»
Preiļos, Raiņa bulvārī 17.

Privatizācijas projektu iesniegšanas ter-
miņš divas nedēļas, pirmpirkuma tiesību
pieteikšanās laiks viens mēnesis un kredo-
toru prasību iesniegšanas termiņš divi
mēneši no publikācijas brīža laikrakstā
«Latvijas Vēstnesis». Ar informāciju var ie-
pazīties un pieteikumus iesniegt Preiļos,
Raiņa bulvārī 19, 29. kabinetā. Tālr. 22238.

AUTORIEPAS

vieglajām automašīnām

kravas automašīnām

traktoriem

Moto un velo riepas

VAIRUMTIRDZNIECĪBA
UN MAZUMTIRDZNIECĪBA

Daugavpils.

Kods 254, tālr. 45-021, 45-012.

Pērk priedes zāgmateriālus:

24 x 150 x 4200, 4500, 4800;
24 x 125 x 4200, 4500, 4800;

lapu koku zāgbaļķus.

Nodrošina ar transportu.

Apmaksa tūlītēja.

Tel. 44927.

Firma «Blaivs» iepērk melnos
metālūžņus. Pēc nepieciešamības
nodrošina sagatavošanu un transportu.
Licences Nr. 28301. Tālr. 8-29-356698,
8-252-23463 pēc 20.

Tautas dziedniece, psiholoģe
Valentīna Kuļešova palīdzēs jums at-
brīvoties no dažādām slimībām:
ādas, piena dziedzeru, plaušu, sirds,
kuņģa, aknu, vairogdziedzera u.c.; iz-
vadis akmeņus no nierēm, žults,
urīnpūšļa; novērsīs lāstu, ļaunas acs
ietekmi; palīdzēs atrisināt ģimenes
problēmas; atbrīvos no stresa,
trauksmes sajūtas, bailēm; veiks dar-
bu ar fotogrāfiju; noņems alkohola
ietekmi. Pieņems 10. septembrī
Preiļos, Raiņa bulvārī 24 (viesnīcas
telpās) no plkst. 10.00.
Uzziņas pa tālr. 8-241-21744.

Šī gada 25. septembrī
plkst. 11.00 Livānu
virsmežniecība rīko
cirsma izsoli.

Dalības maksa Ls 15. Nodrošinā-
juma nauda 10% apmērā no noso-
lītās summas samaksājama tūlīt pēc
cirsma nosolišanas. Dalībnieku re-
ģistrācija Livānu virsmežniecībā līdz
24. septembrim plkst. 17.00. Izsole
notiks Livānos kinoteātrī «Atpūta»,
Rīgas ielā 75a. Par cirsma apskati
zvanīt: virsmežniecībai 42296,
44035; Jersikas mežniecībai 43710;
Livānu mežniecībai 44539; Atašie-
nes mežniecībai 252-77218.

Pārdod

jaunus ledusskapjus, saldētavas «Snaige». Piegāde,
garantija 1 gads. Tālr. 21268;

VW Passat, 1984. g., sinhro 4 x 4. Tālr. 33753;

VAZ-21063; nepabeigtu jaunbūvi Livānu ezera krastā.
Tālr. 42139 pēc 19;

lēti M-412. Tālr. 21575;

T-40 priekšējās riepas (2 gab.). Tālr. 65136 pēc 20;

DT-75 ar trīskorpusu hidraulisko arklu; T-150 mucu.
Tālr. 36532, 33733;

māju. Tālr. 39534;

lauku māju, zemi, mežu Vārkavas pag. «Mazie Kla-
pari». Tālr. 43395;

labiekārtotu vienistabas dzīvokli pilsētas centrā vai
maina pret lielāku. Tālr. 24375; 18365;

divistabu dzīvokli. Tālr. 24666, 22121;

graudus; miltus lopbarībai. Tālr. 39565;

govi. Tālr. 50364;

govi. Tālr. 37573;

govi. Tālr. 36667;

govi. Tālr. 17622 pēc 18;

govi (pirmpiene). Tālr. 58642;

labu govi. Tālr. 52477;

zirgu. Tālr. 13510.

Pērk

VAZ no 1984. g. Tālr. 23335 darbdienās;

ledusskapi. Tālr. 50345;

kartupeļus, dārzeņus. Tālr. 55648.

Izīrē

četrstabu dzīvokli. Tālr. 23652.

Dažādi

Augstspiediena degvielas sūkņu remonts. Garantija.
Tālr. 54714 līdz 8 rītā.

Šī gada 4. septembrī Aglonas stacijā pazaudēti uz-
ņēmuma «Altotekis» dokumenti. Atradēju pret atli-
dzību lūdzam zvanīt 17672 vakaros.

A/s «Preiļu siers» slēdz
līgumus par dīzeļdegvielas
piegādi (iespējama pēcap-
maks) ar PASTĀVĪGA-
JIEM piena piegādātājiem.
Tālr. 21136.

Valsts Viļānu selekcijas un
izmēģinājumu stacija realizē
kodinātus ziemas kviešus
«Donskaja polukarlikovaja»:
1. ataudzējums, 125,08 Ls/t,
2. ataudzējums, 118,00 Ls/t.
Tālr. 246-63334, 63397.

Par labākajām cenām pērk un
pārdod sertifikātus Preiļu pil-
sētas domē. Tālr. 21075.
Livānos, Stacijas ielā 1 (bi-
jušais pakalpojumu kom-
bināts). Tālr. 44228.

A/S BALTĪJAS
TRANSPORTA APDROŠINĀŠANA

Autovadītāj!

No 1997. gada 1. septembra satiksmē ir
aizliegts izmantot transporta līdzekļus, kuru
īpašnieks nav apdrošinājis savu atbildību.

Katrā Latvijas pasta nodaļā
Jūs varat iegādāties polisi
un saņemt bezmaksas uzlīmi!

8. un 11. septembrī pārdos vistiņas (2 mēn.),
dējējvistas un zosis (12 mēn.) Jersikā 10.30, Brūveros
10.40, Dzirceniekos 10.10, Livānos 11.10, Rudzātos
12.00, Priekuļos 12.20, Anspokos 12.35, Smelteros
12.45, Polkoronā 13.00, Galēnos 13.20, Stabulniekos
13.35, Riebiņos 13.55, Preiļos 14.10, Anspokos 14.50,
Jasmuižā 15.05, Ārdavā 15.20, Pelēčos 15.40, Pilišķos
16.00, Klaparos 16.15, Vārkavā 16.30, Vanagos 16.50,
Rožupē 17.00, Sutros 17.15, Gailišos 17.35.

Iepērkam cūkgaļu.
Tālr. 23477, 43350 vakaros.

Pārdod mobilos
telefonus. Pieslēgšana, piegāde.
Mob. tel. 9358525, 9231797.

Nāca negaidīts brīdis visgrūtākais
Smilšu palāgiem jaunību segt.
Esam kopā ar Veltu Činguli dzīves
vissmagākajā brīdī.
Livānu Ev. lut. draudze